(Innehåller sid. 177—224.)

Pietisten.

Trettiondenionde årgången.

Tredje häftet.

September 1880.

Gefle 1880.
Tryckt hos Boktryckeri-Bolaget Gestrikland.

Kære Broder. Mycken näd och frid af Gud, wår Fader, och Herren Jesus Kristus! Många af de frågor, som du gör mig, skall du finna besvarade i den af mig utgifna boken: **Bref i andliga ämnen.** Må du derför genomläsa den!

Du undrar, om Gud icke till följd af Kristi död ser werlden annorlunda nu än före Kristi död. Derpå will jag swara: Om werlden nu efter Kristi död **är** annorlunda, då ser Gud henne annorlunda; men är hon icke annorlunda, då ser Gud henne icke annorlunda. Skulle Gud se werlden annorlunda, än hon är, då säge han miste, och det kan han icke göra. Gud ser allting alltid så, som det är, och werlden är werld nu likawäl som före Kristi död. Men "i Kristus, säger du, ser Gud werlden annorlunda". Swar: Gud ser **icke alls** werlden i Kristus; ty werlden är icke i Kristus. Dem som äro i Kristus, dem ser Gud i Kristus, och dem, som äro utom Kristus, dem ser han utom Kristus. Annars skulle han se miste. Men dem som äro i Kristus, dem ser han mycket annorlunda än förr, och det derför att de **äro** mycket annorlunda än förr. Detta är mycket enkelt, såsom den oförfalskade sanningen alltid är.

Att profeten Sacharja i 3: 9 säger, att Herren skall "borttaga detta landets synder på en dag", det är ännu långt ifrån den läran, att Gud på Kristi döds dag bortagit hela werldens synd. Ty först och främst står det ingenting om **werlden** utan om "detta landet" d. ä. Juda land. Att nu utsträcka detta till hela werlden, det är ju att gå alldeles på sidan om det, som står skrifwet. För det andra står det icke "Kristi döds dag". "Ja, men, säger du, hwilken dag då? Det måste wäl någon dag wara". Swar: Rätt så, och profeten beskrifwer sjelf den dagen, då han i v. 10 tillägger: **På den tiden,** säger Herren Zebaot, skall hwar bjuda den andre under winträd och under fikonträd. Af denna förklaring finner du, att orden syfta på tiden för Israels återställelse. Men se, huru man försöker undgå kraften af detta bewis! Så menar t. ex. prof. Melin, att profeten i v. 9 menar Kristi döds dag, men att han deremot i v. 10 "swäfwar fram öfwer tidehwarfwen till fulländningens fridfulla ro". Men detta är ju att på ett alldeles oriktigt sätt med sina förklaringar swäfwa bort från Guds ord. Profeten säger: **På den tiden,** och det syftar tillbaka på föregående vers, der det talas om den dag, då Herren skall borttaga landets synder. Will du hafwa närmare förklaring deröfwer, så läs Rom. 11: 26, ty der talar Paulus om, huru hela Israel skall warda frälst, när han kommer, om hwilken det står skrifwet: Af Zion skall frälsaren komma och skall borttaga ogudaktigheterna från Jacob. Alldeles sammalunda förhåller det sig med Jer. 31: 33 följ. Der talar Herren om ett nytt förbund, som han skall göra med "Israels hus och Juda hus", (märk: här säges ingenting om werlden), och han beskrifwer förbundet sålunda: Jag skall gifwa min lag uti deras hjerta och skrifwa den uti deras sinne, och jag skall wara deras Gud, och de skola wara mitt folk o. s. w. — ty jag will förlåta dem deras missgerningar och icke mer komma deras synder ihåg. Ingen kan mer tydligt och bestämdt enligt ordalagen tolka denna profetia än apostelen Paulus i Rom. 11: 27, der han anför profetens ord såsom handlande om **Israels återställelse, som ännu icke skett.** Så långt war Paulus ifrån den meningen, att profeten skulle syfta på en försoning, som en gång för hela werlden skett den dag, då Kristus dog.

Rom. 8: 4 bör utan twifwel läsas och förstås, alldeles såsom det står. Det war och är werkligen Guds mening, att den rättfärdighet, som lagen fordrar, skall fullbordas i oss, som icke wandra efter köttet utan efter anden. Detta war ändamålet med Kristi sändande i werlden och hela hans werk. Kristus uppenbarades för att werkligen borttaga wåra synder, i oss återställa Guds rättfärdighet samt framställa oss i Guds åsyn werkligen heliga, ostraffliga och obesmittade (Col. 1: 22). På något annat sätt lära wi nog icke heller kunna blifwa saliga, ty i himmelen inkommer intet, som är orent. O broder, låtom oss icke **nedsätta** Kristi werk! Hans werk är icke att endast med sin rättfärdighet öfwerskyla wår orättfärdighet, så att Gud icke ser den; nej utan mycket mer: hans werk är å ena sidan att förlåta synder, å andra sidan att genom sin rättfärdighet hos oss döda synden samt göra oss rena, såsom han sjelf är. Detta är, hwad Paulus talar om i Rom. 8: 4, Col. 1: 22 o. s. w. Läs för öfrigt, hwad jag härom skrifwit i detta häfte.

En rätt allwarsam sak är, hwad du nämner angående okände predikanter. Wid predikantmötet i Stockholm för ett par år sedan war denna fråga allwarligt på tal, och wi woro då i allmänhet öfwerens derom, att det är en pligt för de kristne att icke mottaga sådana predikanter. Hela lekmannawerksamhetens framtid och wälsignelse beror derpå, att predikanterna äro troende, gudfruktige och redlige män, som hafwa wilja och gåfwor att tjena Herren. Om nu okände personer mottagas till att predika, så warder följden — hwad wi alla weta — att den ene bedragaren uppträder här, den andre der, de kristne blifwa narrade, ja ock ofta bedragna på sina lekamliga egodelar o. s. w. Dertill kommer, att de ogudaktige få anledning att förlöjliga hela lekmannawerksamheten, och hwad man sålunda i sin wälmening welat åstadkomma, nemligen Guds rikes utbredande, det warder twertom motarbetadt och förhindradt. Ännu wärre är det, när man

mottager eller t. o. m. kallar predikanter, om hwilka man wet, att de lefwa i synd, t. ex. oredlighet, lögn, otukt, högmod eller dylikt. Må Gud hjelpa alla kristna i wårt land att rätt wakna upp öfwer denna sak. Om en predikant har aldrig än så stora gåfwor — ja om han än talar med änglars tunga, men han lefwer i synd, så står Herrens ord fast: Hwarför förkunnar du mina rätter och tager mitt förbund i din mun, efter du dock hatar tuktan och kastar mina ord bakom dig? (Ps. 50). Det är godt, att man för den kristliga kärlekens skull är snar att förlåta och öfwerskyla, **men en sådan person skall icke predika.** Att förlåta honom af allt hjerta är ett, att kalla honom att predika är ett annat. Säg honom: "Evangelium är en alltför kostelig perla, Kristi ära är en alltför wigtig sak, och wår angelägenhet, att icke synas hylla synden, är alltför stor, för att wi skulle låta dig predika, då weterligt är, att ditt lefwerne icke är godt". Hwarför skulle wi ock genom sådana predikanters kallande bringa hela lekmannawerksamheten i wanrykte och motarbeta den wälsignelse, som den kunde bereda wårt land? Se, huru angelägna deß fiender äro att uppleta och framhålla deß skuggsidor! Låtom oß då icke gifwa dem tillfälle! Låtom oß wisa, att wi på allwar nitälska om renhet och helgelse!

Mycket illa är det, när man utan widare låter en predikant, som på en ort blifwit uppenbar såsom lefwande i synd, resa till en annan ort, der hans synd ej är känd, för att fortsätta sin predikowerksamhet. Det är en falsk barmhertighet, när man af medlidande med hans fattigdom o. d. låter det ske, och det är ett mycket förderfligt missförstånd, när man tänker: "Han kan ju genom sina gåfwor uträtta något godt der, hwarest hans lefwerne icke är kändt". O må wi då fast heldre, att jag så må säga, hafwa medlidande med wår Herre Kristus, hwars ära sålunda trampas under fötterna, och hwars werk till syndares frälsning motarbetas. Må man göra, hwad man kan, för att förhindra en sådan predikants uppträdande på någon ort, **tills han stått upp ifrån sina synder, och man af hans nya lefwerne warit i tillfälle att pröfwa uppriktigheten af hans omwändelse.** Dermed skall man gagna honom sjelf och Guds rike.

Att folket will höra Guds ord, det är godt, men det behofwet tillfredsställer man icke genom att kalla hwad predikanter som helst. Der man icke har en känd och gudfruktig predikant, der må man sammankomma och **läsa** Guds ord. Det är ett mycket ohelsosamt beroende af predikanter man är uti, när man icke kan komma tillsammans omkring Guds ord utan att hafwa en predikant. O bröder, kommen ändå tillsammans, bestämmen wissa stunder i weckan dertill, utwäljen någon bland eder, som kan **läsa wäl innantill,** och samlens sålunda för att läsa, bedja och sjunga tillsammans, och om det än i början går trögt, skolen I få se, hwad wälsignelse det till slut medför! Försöken det blott! Låten icke afskräcka eder, om det kommer litet folk. **Gören** någonting för att draga folket tillsammans, uppsöken menniskorna i deras hus, talen med dem, bedjen dem komma o. s. w. Det kostar på för köttet, och det är mycket beqwämare att hafwa en predikant och lägga hela missionsbestyret på honom, men o hwad mycket större wälsignelse det har med sig, när alla de troende samwerka såsom Guds och Kristi missionärer. I hafwen kanske aldrig försökt det. Nuwäl, gören då engång början! En af de största tjenster kringresande lekmannapredikanter kunde göra, wore att i alla socknar och byar, der de fore fram, anordna sådana läse- och böne-sammankomster. O hwad det är mycket, som behöfwer göras, ändras och rättas! Gud gifwe oß nåd att rätteligen uppwakna öfwer allt!

Söndagsskolan är utan twifwel en af de wigtigaste angelägenheter, som åligga Guds församling. Broder, hafwen I någon söndagsskola på den ort, der du bor, och är du med och gör något för henne? Eller sofwen I eller sofwer du! Kan du ej wara lärare, så kan du ändå göra mycket. Kommen ihåg frälsarens angelägenhet om de små barnen! Ären I delaktige af hans sinne? Men om ock söndagsskola hålles, är dock icke genast allt godt. Med hwad sinne och på hwad sätt hålles hon? Sker det af kärlek till barnen och gå lärarena dit efter bön och förberedelse, med ett gudfruktigt sinne, så att de betänka, att det är Herrens werk de skola utföra? Det är alltsammans frågor af största wigt. Pröfwe menniskan sig sjelf! Och upptäcker du något grundfel, så tänk icke: "Jag har det felet; jag duger ej för söndagsskolan", utan ödmjuka dig i stället, bekänn din synd och bed Gud om nåd att kunna rätta felet, så warder du duglig. För öfrigt undrar jag, om det icke är ett rätt allmänt fel i söndagsskolan, att man betraktar **alla** barnen såsom bortkomna från Herren samt arbetar på deras **wäckelse.** Man förbiser kanske, att många bland dem kunna tillhöra Herren och behöfwa **bewaras** heldre än omwändas. Det kan ju tåla att tänka på.

Att somliga bland eder äro, hwilka i början woro lifligt werksamma för söndagsskolan men sedan tröttnat upp, det är icke godt. Att börja, det är bra; att hålla ut, det är bättre. Waknen upp! Att wara Kristi medhjelpare är ingen lek, det fordrar allwar, försakelse, uthållighet. Att tjena, så länge det är roligt, och sluta, när det börjar kosta sjelfförsakelse, det höfwes icke kristna. Att I nu sen liten frukt, skulle det förmå eder att sluta med såningsarbetet? Skulle det icke heldre wara egnadt att göra

eder ännu ifrigare, trognare och ihärdigare att utså den ädla säden? Många barn, som i söndagsskolan sågo omöjliga ut, hafwa sedan wäxt upp och blifwit troende samt wälsigna söndagsskolan för de frön, som der nedlades i deras hjertan. Alltså upp i Herrens namn med ny ifwer och ny kraft! Lönen skall ej uteblifwa.

O broder, låtom oß werka Guds werk, medan dag är. Wi hafwa hwar sin bestämda lefnadsdag, och wid deß slut stola wi alla uppenbaras för Kristi domstol. Wi äro icke kristna för ro skull. Låtom oß förgäta det, som tillrygga är, låtom oß sträcka oß efter det, som framman till är, låtom oß i fullkomlig tro hängifwa oß helt åt Kristus, samt winnlägga oß att genom en kraftig bekännelse och en helig wandel winna själar och samla ära åt honom. Det är wår kallelse såsom kristna.

Gud med oß!

Din P. W.

På

Tidningen Pietisten,

utgifwen af **P. Waldenström,**

kan å alla postanstalter samt hos Pietistens Expedition, Stockholm, prenumereras med 1 kr. 25 öre, postbefordringsafgiften deri inberäknad. Hwar och en, som samlar minst tio prenumeranter och insänder penningarne direkt till Pietistens Expedition, erhåller hwart sjette exemplar gratis.

Hos Pietistens Expedition, Stockholm, reqvireras följande skrifter af P. W.:

Bref i andliga ämnen. Pris: 60 öre.

Barndopets historia. Pris: 30 öre.

Guds ewiga frälsningsråd, första häftet 50 öre, andra häftet 60 öre.

☞ **Inom de närmaste dagarna utkomma:**

Jesu Blod; betraktelser af P. W. Pris: 20 öre.

Han twådde deras fötter, af P. W. Pris: 10 öre.

Ett ord i sinom tid (ny upplaga) af E. J. Ekman. Pris: 10 öre.

Inom kort utkommer äfwen en skrift

Om dopet af E. J. Ekman.

Förteckning å öfriga skrifter, som finnas att tillgå på Pietistens expedition, kan ses på omslaget af Pietistens förra häfte. Bokspridare och kommissionärer erhålla rabatt, då de wända sig med sina reqvisitioner direkt till

Tidningen Pietistens Expedition
Stockholm.